

Uchwała Nr
Rady Gminy Nadarzyn
z dnia

w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat

Na podstawie § 22 ust.2 lit. b Statutu Gminy Nadarzyn stanowiącego załącznik do uchwały Nr IX/77/2011 Rady Gminy Nadarzyn z dnia 14 lipca 2011 r. (z późn. zm.) Rada Gminy Nadarzyn przyjmuje następujące stanowisko :

§ 1. Rada Gminy Nadarzyn wyraża stanowisko w sprawie zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Stanowisko, o którym mowa w § 1, kieruje się do:

- 1) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Prezesa Rady Ministrów,
- 3) Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- 4) Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej,
- 7) Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
- 8) Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej,
- 9) Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
- 10) Samorządów gminnych z terenu województwa mazowieckiego,
- 11) Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- 12) Unii Miasteczek Polskich,
- 13) Związku Miast Polskich.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Nadarzyn.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr
Rady Gminy Nadarzyn
z dnia

Stanowisko w sprawie zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat.

Uzasadnienie

Rozważania dotyczące zmian w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej i możliwości egzekwowania tych opłat były odpowiedzią na interpelację nr 875 udzieloną przez podsekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Pana Marcina Zielenieckiego z dnia 3 stycznia 2020 r. zgodnie z przyjętym w niej stanowiskiem przepisy ustawy o pomocy społecznej umożliwiając gminie, która poniosła koszty związane z pobytem mieszkańca w domu pomocy społecznej wystąpienie o zwrot wydatków, jakie poniosła z tego tytułu, z masy spadkowej spadkobiercy mieszkańca domu pomocy społecznej lub członka rodziny zobowiązanego do ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, pod warunkiem, że spadkobierca przyjmie spadek i tylko w sytuacji gdy spadkodawca był zobowiązany do ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, a z tego obowiązku się nie wywiązywał.

Niestety przepis art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, 1302, z 2026 r. poz. 26) nie upoważnia gminy do dochodzenia zwrotu wydatków, jakie poniosła w sytuacji, gdy opłata wnoszona przez mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej, tj. 70% jego dochodu nie wystarczała na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania. Art. 96 ust. 1 nie daje zatem możliwości wystąpienia o zwrot kwoty różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatą wnoszoną przez mieszkańca.

Częstą praktyką, jaka zdarza się w naszej gminie, ale też w innych gminach, jest sytuacja, gdy osoba kierowana do domu pomocy społecznej posiada niewielki dochód, jednakże sumiennie wpłaca ustawowe 70% dochodu na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania, natomiast pozostałą część brakującej kwoty dopłaca gmina, która to różnica w odniesieniu do aktualnej stawki miesięcznej pobytu w DPS stanowi istotne obciążenie dla budżetu gminy. Na tę sytuację często nakłada się również fakt, że osoba skierowana do DPS przebywa w tym miejscu kilka, kilkanaście lat. Podopieczni kierowani do domu pomocy społecznej bardzo często są samotni, ale dysponują własnym majątkiem np. w postaci gospodarstwa rolnego, czy mieszkania własnościowego, który to majątek w oparciu o aktualne przepisy prawa poza sporadyczną darowizną na rzecz gminy, przechodzi na dalszych spadkobierców nie partycypujących w kosztach utrzymania podopiecznego.

Dla zobrazowania skali wydatków, jakie ponosi gmina, pokrywając koszty pobytu osoby przebywającej w DPS, która płaci 70% ze swojego dochodu przedstawiamy roczne wydatki Gminy Nadarzyn w latach 2023-2025.

Łączny koszt pobytu pensjonariuszy (16 osób) w publicznym DPS w 2023 r. wyniósł: 776 118,81 zł. Średni roczny koszt pobytu 1 osoby w 2023 roku wyniósł 48 507,43 zł.

Łączny koszt pobytu pensjonariuszy (14 osób) w publicznym DPS w 2024 r. wyniósł: 789 027,13 zł. Średni roczny koszt pobytu 1 osoby w 2024 roku wyniósł 56 359,08 zł.

Łączny koszt pobytu pensjonariuszy (18 osób) w publicznym DPS w 2025 r. wyniósł: 1 123 594,94 złotych. Średni roczny koszt pobytu 1 osoby w 2025 roku wyniósł 62 421,94 zł.

Mając powyższe na uwadze Rada Gminy Nadarzyn apeluje o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zmian w prawie polegających np. na umożliwieniu dochodzenia zapłaconej różnicy miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca DPS z masy spadkowej mieszkańca DPS niezależnie od tego, czy wywiązał się on z pokrywania tego kosztu w postaci przekazywania 70% swojego dochodu.